

ดัชนีเศรษฐกิจ/ภาวะเศรษฐกิจสำคัญ และความคืบหน้า Brexit

- สหราชอาณาจักรมี net borrowing สูงสุดในรอบ 5 ปี เมื่อต้นสัปดาห์ สำนักงานสถิติแห่งชาติสหราชอาณาจักรได้รายงานว่า สหราชอาณาจักรมี net borrowing (ไม่รวมยอดการกู้ยืมของธนาคารของรัฐ) สูงสุดในรอบ 5 ปีก่อนการเลือกตั้งทั่วไปที่จะมีขึ้นในวันที่ 12 ธ.ค. นี้ โดยในช่วง 7 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2562 (เม.ย.-ต.ค.) สหราชอาณาจักรมี net borrowing คิดเป็น 46.3 พันล้านปอนด์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน และในเดือน ต.ค. 2562 สหราชอาณาจักรมี net borrowing 11.2 พันล้านปอนด์ สูงกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน 2.3 พันล้านปอนด์ ซึ่งนับว่าเป็น net borrowing ที่สูงสุดในรอบ 5 ปี โดยสาเหตุหลักมาจากที่รัฐบาลประกาศเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐให้กับ National Health Service (NHS) และค่าใช้จ่ายที่รัฐบาลใช้ในการเตรียมตัวสำหรับภาวะฉุกเฉินกรณี no-deal Brexit ก่อนวันที่ 31 ต.ค. 2019 ในขณะที่รายได้ของภาครัฐจากการเก็บภาษีค่อนข้างคงที่ แม้ว่าจะเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้มากขึ้น แต่มีรายได้จากภาษีรายได้ส่วนบุคคลลดลง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าตลาดแรงงานเริ่มส่งสัญญาณอ่อนแอลง อย่างไรก็ตาม หลายฝ่ายคาดว่าจะมีการเพิ่มขึ้นของการใช้จ่ายภาครัฐในปี 2563 ไม่ว่าพรรค Conservative หรือพรรค Labour จะชนะการเลือกตั้งทั่วไปก็ตาม โดยคาดว่าสหราชอาณาจักรจะมี net borrowing ในปีช่วงปี 2562-2563 ประมาณ 45.6 พันล้านปอนด์ ซึ่งสูงกว่าประมาณการของสำนักงานงบประมาณ ด้านพรรค Conservative เตรียมที่จะกู้ยืม 22 พันล้านปอนด์ เพื่อใช้ในด้านการโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งจะทำให้สหราชอาณาจักรขาดดุลการคลังเพิ่มเป็นร้อยละ 3 ของ GDP
- รายงานการประชุมของคณะกรรมการธนาคารกลางยุโรป (ECB) เมื่อวันที่ 24 ต.ค. สะท้อนให้เห็นการดำเนินนโยบายตามแนวทาง “wait and see posture” เพื่อประเมินผลกระทบจากนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็น
รอบดูข้อมูลทางเศรษฐกิจก่อนการตัดสินใจ มติการประชุมของคณะกรรมการธนาคารกลางยุโรป (ECB) เมื่อวันที่ 24 ต.ค. สะท้อนให้เห็นการดำเนินนโยบายตามแนวทาง “wait and see posture” เนื่องจากคณะกรรมการต้องการเวลาในการประเมินและพิจารณาผลกระทบจากนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นที่ตัดตัดสินไปเมื่อการประชุมเดือน ก.ย. ว่ามีผลต่อเศรษฐกิจอย่างไร และต้องการรอบดูข้อมูลทางเศรษฐกิจที่จำเป็นเพื่อใช้ประเมินมุมมองทางเศรษฐกิจก่อนการตัดสินใจ ในรายงานดังกล่าวระบุว่า คณะกรรมการเห็นว่าข้อมูลทางเศรษฐกิจตั้งแต่เดือน ก.ย. มีพัฒนาการสอดคล้องและเป็นไปตามประมาณการที่ว่า การชะลอตัวทางเศรษฐกิจจะขยายระยะเวลาออกไปนานขึ้น โดยมีความกังวลว่าตัวเลขเศรษฐกิจในภาคการบริการที่อ่อนแอลง อาจเป็นสัญญาณเตือนถึงผลกระทบที่ลุกลามมาจากความอ่อนแอของภาคการผลิต โดยมองว่าความเสี่ยงต่อมุมมองทางเศรษฐกิจมีความโน้มเอียงไปในทางลบ ในส่วนของอัตราเงินเฟ้อ แม้พัฒนาการจากการขยายตัวของค่าจ้างแรงงานเริ่มชะลอตัวลง แต่คณะกรรมการฯ ให้ความสำคัญกับค่าจ้างแรงงานที่ปรับเพิ่มขึ้นในช่วงที่ผ่านมาว่าจะมีผลต่อราคาสินค้าผู้บริโภคเมื่อบริษัทเริ่มปรับราคาเพิ่มเพื่อเพิ่มส่วนต่าง

และคาดว่าจะทำให้เห็น underlying inflation มีพัฒนาการในเชิงบวกขึ้น แม้จะไม่มั่นใจว่าบริษัทจะมีการปรับราคาเพิ่มในช่วงที่เศรษฐกิจกำลังอ่อนแอในขณะนี้ก็ตาม

นอกจากนี้ มติการประชุมยังสะท้อนให้เห็นถึงการเรียกร้องให้ช่วยกันแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในห้วงคณะกรรมการต่อสาธารณชนด้วย แต่โดยรวมทุกคนเห็นด้วยกับความตั้งใจในการผลักดันให้อัตราเงินเฟ้อมีพัฒนาการเป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งรายงานการประชุมดังกล่าวสอดคล้องกับการคาดการณ์ของตลาดที่ ECB น่าจะยังคงไม่มีการเปลี่ยนแนวนโยบายการเงินเร็วๆ นี้ หลังจากทีประธานธนาคารกลางยุโรปคนใหม่เพิ่งรับตำแหน่งเมื่อช่วงต้นเดือน พ.ย. ที่ผ่านมา

- ภาคธุรกิจสหราชอาณาจักรกำลังอยู่ในภาวะทรุดลง เมื่อวันศุกร์ที่ 22 พฤศจิกายน HIS Market ได้แถลง ตัวเลขดัชนีคำสั่งซื้อของผู้จัดการ (Purchasing Managers' Index: PMI) ที่รวมทั้งภาคบริการและการผลิต เท่ากับ 48.5 ซึ่งเป็นตัวเลขที่ต่ำที่สุดในรอบ 3 ปี นับตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2559 หลังจากการลงประชามติออกจากสหภาพยุโรปของประชาชนสหราชอาณาจักรตัวเลข ตัวเลข flash PMI ของภาคบริการที่เป็นภาคใหญ่ที่สุดของเศรษฐกิจสหราชอาณาจักร คือร้อยละ 80 ลดลงเหลือ 48.6 ในเดือนพฤศจิกายน ของต่ำกว่าที่คาดการณ์และต่ำกว่า 50 (ตัวเลขเมื่อเดือนตุลาคม) ที่เป็นตัวเลขที่เป็นจุดแบ่งระหว่างการขยายตัวและการหดตัว ส่วน flash PMI ของภาคการผลิต ลดลงเหลือ 48.3 จาก 49.6 ในเดือนตุลาคม นาย Chris Williamson หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ด้านธุรกิจของ Markit มีความเห็นว่า จากข้อมูลการสำรวจดังกล่าว อาจทำให้ตัวเลข GDP ของไตรมาส 4/2562 ลดลงร้อยละ 0.2 และจากการประกาศตัวเลขดังกล่าว ทำให้ค่าเงินปอนด์ต่อค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ ตกลงร้อยละ 0.3 หรือเท่ากับ 1.2870 ดอลลาร์สหรัฐ

ความคืบหน้าของ Brexit และการเลือกตั้งทั่วไป

- 18 พ.ย. นาง Carolyn Fairbairn ผู้บริหารของ Confederation of British Industry (CBI) แสดงความเห็น ว่า กลุ่มธุรกิจต่างๆ ในสหราชอาณาจักรกำลังแสดงความกังวลเกี่ยวกับนโยบายหาเสียง “Nationalization Plan” ของพรรค Labour ที่จะนำธุรกิจบางประเภท อาทิ ธุรกิจพลังงาน และธุรกิจการสื่อสาร กลับเข้ามาบริหารงานโดยภาครัฐ ซึ่งกลุ่มธุรกิจและนักลงทุนส่วนใหญ่ประเมินว่า “Nationalization” จะเป็นสิ่งที่มาทำลายบรรยากาศการลงทุนโดยรวม และทำให้การลงทุนต่างๆ ของสหราชอาณาจักรหยุดชะงักลง
- พรรค Conservative มีแผนจะเลื่อนการปรับลดอัตราภาษีธุรกิจออกไปจากเดิมที่มีกำหนดจะดำเนินการในปี 2563 ซึ่งจะช่วยให้รัฐบาลสหราชอาณาจักรมีเงินงบประมาณเพิ่มขึ้นกว่า 6 พันล้านปอนด์ โดยพรรค Conservative จะนำเงินส่วนนี้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน อาทิ บริการด้านสุขภาพ เนื่องจากประเมินว่า ปัญหาความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นเรื่องที่เร่งด่วนมากกว่า

- 19 พ.ย. ในการประชุม World Trade Organization (WTO) ตัวแทนจากออสเตรเลียและกลุ่มประเทศนอกสหภาพยุโรปได้เรียกร้องให้สหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปชดใช้ค่าเสียหายด้านการค้าจากความไม่แน่นอนของสถานการณ์ Brexit หลังกำหนดเส้นตาย Brexit ถูกเลื่อนมาแล้วถึง 3 ครั้ง โดยตัวแทนจากออสเตรเลียอ้างว่า ปัจจุบันเกษตรกรผู้ส่งออกเนื้อวัวและเนื้อแกะในออสเตรเลียได้รับผลกระทบอย่างมากจากความสับสนที่มีต่อสถานการณ์ Brexit เนื่องจากสหภาพยุโรปมี Tariff Rate Quotas (TRQs) ซึ่งเป็นมาตรการจำกัดปริมาณการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมจากกลุ่มประเทศนอกสหภาพยุโรปโดยได้รับอัตราภาษีศุลกากรที่แตกต่างกัน โดยหากเกิด Brexit ขึ้น จะทำให้ต้องสูญเสียสัดส่วนการส่งออกเนื้อคิดเป็นมูลค่ากว่า 366 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ต่อปี ซึ่งข้อเรียกร้องดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากตัวแทนของ 14 ประเทศ อาทิ สหรัฐฯ นิวซีแลนด์ จีน และแคนาดา
- 20 พ.ย.พรรค Liberal Democrat (LibDem) ได้แถลงถึงนโยบายของพรรค (Manifesto) อย่างเป็นทางการ โดยเน้นจุดยืนที่จะยกเลิก Brexit เพื่อช่วยให้เศรษฐกิจสหราชอาณาจักรยังคงเติบโต และรัฐบาลจะมีรายได้เพิ่มเติมจากการยกเลิก Brexit หรือที่เรียกว่า “Remain bonus”
- 21 พ.ย. พรรค Labour ได้ประกาศนโยบายสำหรับการเลือกตั้งทั่วไป (Manifesto) อย่างเป็นทางการ ที่เมืองเบอร์มิงแฮม โดยเน้นนโยบายในประเทศ (domestic agenda) สาธารณูปโภคและบริการของประชาชน เพื่อแก้ปัญหาความยากจนและความไม่เท่าเทียมในสังคม ที่เป็นจุดยืนหลักของพรรคเป็นสำคัญ โดยถือว่าเป็นนโยบายที่ค่อนข้าง radical เพราะจะมีการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐ พร้อมกับการเก็บภาษีจากผู้มีรายได้สูง และภาคธุรกิจ เพิ่มขึ้นกว่า 82.9 พันล้านปอนด์ต่อปี

นอกจากนี้ พรรค Labour ยังให้ความสำคัญกับนโยบายสิ่งแวดล้อมของพรรคที่เรียกว่า “Green New Deal” เช่น เก็บภาษี windfall tax บริษัทพลังงาน การลงทุนเรื่องพลังงานลมบริเวณชายฝั่งประเทศเพิ่มขึ้น กองทุน green transformation fund การพัฒนาทักษะแรงงานเพื่อเปลี่ยนไปสู่ low carbon economy พร้อมกำหนดแผนให้สหราชอาณาจักรเป็น net zero carbon อย่างช้าปี 2583 ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เร็วกว่านโยบายของพรรค Liberal Democrat และ Conservative ที่กำหนดไว้ 5 และ 10 ปีตามลำดับ

(ข้อมูลระหว่างวันที่ 18-22 พ.ย. 2562)

